



**გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელით**

06 მაისი, 2-19 წელი

ქ. თბილისი

**თბილისის საქალაქო სასა----თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა
კოლეგია**

**მოსა----თლე დავით წერეთელი
სხდომის მდივანი თამილა ახვლედიანი**

**მოსარჩელე - უჩ- შე-----ე
წარმომადგენელი - თე- ქა-----**

**მოპასუხე - სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტო
წარმომადგენელი - თა---- ცხ-----**

**მესამე პირი - ა----- ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის
წარმომადგენლობა აღმოსავლეთ საქართველოში**

**დავის საგანი - ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის
ბათილად ცნობა, ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი
აქტის გამოცემის დავალება;**

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. ბათილად იქნეს ცნობილი „უჩ- შე-----ისათვის დევნილის სტატუსის
აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ“ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს
2--- წლის 2- ნოემბრის №0----- ბრძანება;

1.2. დაევალოს მოპასუხეს - სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს,
გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი უჩ-
შე-----ისათვის დევნილის სტატუსის აღდგენის თაობაზე.

2. მოპასუხის პოზიცია

2.1. მოპასუხე - სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტო, წარმოდგენილ წერილობით შესაგებელში მიიჩნევს, რომ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს. მოპასუხის მოსაზრებით სადავო აქტი არ ეწინააღმდეგება კანონს და არ არის დარღვეული მისი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნები. სადავო აქტი გამოცემულია „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად და არ არსებობს მისი ბათილად ცნობის საფუძველი.

3. მესამე პირის პოზიცია

3.1. მესამე პირს - ა----- ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობა აღმოსავლეთ საქართველოს წერილობითი სახით შესაგებელი საქმეზე არ წარმოუდგენია, არც სასა----თლოს მთავარ სხდომაზე გამოცხადდა. ამასთან, მისთვის სასა----თლო სხდომის დრო და ადგილი ცნობილი იყო კანონით დადგენილი წესით.

4. ფაქტობრივი გარემოებები

4.1. დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები

4.1.1. 2--- წლის 2----- მოსარჩელე უჩ- შე-----ემ განცხადებით მიმართა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს და ითხოვა მისთვის იძულებით გადაადგილებული პირის - დევნილის სტატუსის აღდგენა, რადგან მას არ გაუვლია 2----- წლების დევნილთა სავალდებულო რეგისტრაცია და ამის გამო შეუწყდა იძულებით გადაადგილებული პირის - დევნილის სტატუსი.

დევნილის სტატუსის მინიჭების ან სტატუსის მინიჭებაზე უარის თქმის თაობაზე 2--- წლის 2----- გასაუბრების კითხვარში მოსარჩელე უჩ- შე-----ემ აღნიშნა, რომ იგი 1--- წ----- 1--- წელს დაამთავრა ქ----- N1- ს----- 1--- წელს დაამთავრა ქ----- ს----- -- 1--- წლიდან 1--- წლამდე მუშაობდა ჭ----- 1--- წელს დაოჯახდა ჭ----- 1--- წელს წავიდა სამუშაოდ გ----- 1--- წლამდე ცხოვრობდა ნ----- ვ----- 1--- წელს შეიძინა სახლი ს----- ---- მასთან ერთად ცხოვრობდა მ----- შ----- ამჟამად ცხოვრობს მისი მ----- საკუთრებაში არსებულ ქონებაში, მდებარე: ჭ----- -----

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს იმერეთის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის პოლიციის დეპარტამენტის ჭ----- რაიონული სამმართველოს

2--- წლის 1----- საპასუხო წერილით ირკვევა, რომ ქ.-----
-- (ყოფილი მ----- ქუჩ-) მცხოვრები მოქალაქე უჩ- შე-----ე 1--- წლამდე ო-----
ერთად ცხოვრობდა და ამჟამადც ცხოვრობს მითითებულ მისა----თზე. ამასთან,
1--- წლამდე ის მუშაობის მიზნით, პერიოდულად გადაადგილდებოდა ა-----

ა----- ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის აღმოსავლეთ საქართველოში
წარმომადგენლობის 2--- წლის 2- სექტემბრის ცნობით, მოსარჩელე უჩ- შე-----ე
1--- წლის ო----- ცხოვრობდა ქ.-----

მტკიცებულებები, რომლებსაც ეყრდნობა სასა----თლო:

- უჩ- შე-----ის განცხადება (ს.ფ. 4-);
- დევნილის სტატუსის მინიჭების ან სტატუსის მინიჭებაზე უარის თქმის
თაობაზე 2--- წლის 2----- გასაუბრების კითხვარი(ს.ფ. 44-46);
- საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს იმერეთის, რაჭა-ლეჩხუმისა და
ქვემო სვანეთის პოლიციის დეპარტამენტის ჭ----- რაიონული სამმართველოს
2--- წლის 1----- წერილი (ს.ფ. 47);
- ა----- ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის აღმოსავლეთ
საქართველოში წარმომადგენლობის 2--- წლის 2- სექტემბრის ცნობა (ს.ფ. 50);
- მხარეთა ახსნა-განმარტება;
- საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები.

4.1.2. წარმოების განმავლობაში მიღებული, ზემოთ აღნიშნული ინფორმაციის
საფუძველზე, დევნილთა და ეკომიგრანტთა პროგრამების ადმინისტრირების
დეპარტამენტის მიერ მომზადებული იქნა დასკვნა, რომლითაც
მიზანშეუწონლად იქნა მიჩნეული უჩ- შე-----ისათვის იძულებით
გადაადგილებული პირის - დევნილის სტატუსის აღდგენა.

დევნილთა და ეკომიგრანტთა პროგრამების ადმინისტრირების დეპარტამენტის
მითითებული დასკვნის საფუძველზე, სსიპ სოციალური მომსახურების
სააგენტოს 2--- წლის 2- ნოემბრის №0----- ბრძანებით, მოსარჩელე უჩ- შე-----ეს
უარი ეთქვა დევნილის სტატუსის აღდგენაზე.

მტკიცებულებები, რომლებსაც ეყრდნობა სასა----თლო:

- დევნილთა და ეკომიგრანტთა პროგრამების ადმინისტრირების
დეპარტამენტის უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის 2--- წლის 1----- N0-
--- მოხსენებითი ბარათი, დასკვნა (ს.ფ. 51-53);
- „უჩ- შე-----ისათვის დევნილის სტატუსის აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ“
სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2--- წლის 2- ნოემბრის №0-----

ბრძანება (ს.ფ. 15);

- მხარეთა ახსნა-განმარტება;

- საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები.

სამოტივაციო ნაწილი

5. შემაჯამებელი სასა----თლო დასკვნა

საქმეში არსებული მასალების გაცნობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის, სარჩელის ფაქტობრივი და სა----თლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სა----თლებრივი შეფასების შედეგად, სასა----თლო მივიდა დასკვნამდე, რომ უჩ- შე-----ის სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

6. კანონები, რომლებითაც სასა----თლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს კონსტიტუცია, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონი.

7. სა----თლებრივი შეფასება

7.1. საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის, პირველი პუნქტის შესაბამისად, ყველასათვის გარანტირებულია თავისი უფლებებისა და თავისუფლებების სასა----თლოს მეშვეობით დაცვის უფლება.

ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად, სამოქალაქო უფლებათა და მოვალეობათა განსაზღვრისას ან წარდგენილი ნებისმიერი სისხლისსა----თლებრივი ბრალდების საფუძვლიანობის გამორკვევისას ყველას აქვს გონივრულ ვადაში მისი საქმის სა----თლიანი და საქვეყნო განხილვის უფლება კანონის საფუძველზე შექმნილი დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი სასა----თლოს მიერ.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სა----თლებრივ აქტად ჩითვლება ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული სა----თლებრივი აქტი, რომელიც აწესებს, ცვლის, წყვეტს ან ადასტურებს პირის ან პირთა შეზღუდული წრის უფლებებსა და მოვალეობებს. ინდივიდუალურ

ადმინისტრაციულ - სა----თლებრივ აქტად ჩ-ითვლება აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება მის უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხის დაკმაყოფილებაზე განმცხადებლისათვის უარის თქმის შესახებ, ასევე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ან დადასტურებული დოკუმენტი, რომელსაც შეიძლება მოჰყვეს სა----თლებრივი შედეგი.

„საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის მე-5 პუნქტის მიხედვით, პირისათვის დევნილის სტატუსის შეწყვეტის, ჩ-მორთმევისა და აღდგენის თაობაზე დავებს წყვეტს სასა----თლო.

მოცემულ შემთხვევაში, მოსარჩელე სადავოდ ხდის „უჩ- შე-----ისათვის დევნილის სტატუსის აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ“ სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტოს 2--- წლის 2- ნოემბრის №0----- ბრძანებას. სასა----თლო, ზემოაღნიშნული ნორმის შინაარსიდან გამომდინარე, მიიჩნევს, რომ მოსარჩელის მიერ, სადავოდ ქცეული ბრძანება წარმოადგენს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სა----თლებრივ აქტს. შესაბამისად, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დავის განხილვისას უნდა შემოწმდეს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ - სა----თლებრივი აქტის შესაბამისობა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი აქტის გამოცემის მომწესრიგებელ შესაბამის ნორმებთან, „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონისა და სხვა საკანონმდებლო თუ კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების დებულებებთან.

ამასთან, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 23-ე მუხლის პირველი ნაწილის და 24-ე მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სარჩელი შეიძლება აღიძრას ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის გამოცემისა და ადმინისტრაციული ორგანოსათვის ქმედების განხორციელების მოთხოვნით. ამრიგად, სასა----თლომ ასევე უნდა იმსჯელოს გამომდინარეობს, თუ არა საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებიდან მოსარჩელის - უჩ- შე-----ის მოთხოვნა დევნილის სტატუსის აღდგენასთან დაკავშირებით.

7.2. სასა----თლო აღნიშნავს, რომ „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის პირველი მუხლის შესაბამისად, საქართველოს სახელმწიფო ორგანოები, იძულებით გადაადგილებით გამოწვეული

სპეციფიკური საჭიროებების გათვალისწინებით, იძულებით გადაადგილებული პირის - დევნილის პრობლემების გადაჭრისას მოქმედებენ საქართველოს კონსტიტუციის, საქართველოს სხვა საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების, ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებული უფლებებისა და საერთაშორისო სა----თლით გათვალისწინებული ნორმების შესაბამისად.

აღნიშნული კანონის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, იძულებით გადაადგილებულ პირად – **დევნილად ითვლება საქართველოს მოქალაქე ან საქართველოში სტატუსის მქონე მოქალაქეობის არმქონე პირი, რომელიც იძულებული გახდა დაეტოვებინა მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი იმ მიზეზით, რომ უცხო ქვეყნის მიერ ტერიტორიის ოკუპაციის, აგრესიის, შეიარაღებული კონფლიქტის, საყოველთაო ძალადობის ან/და ადამიანის უფლებების მასობრივი დარღვევის გამო საფრთხე შეექმნა მის ან მისი ოჯახის წევრის სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას ან თავისუფლებას ან/და ზემოაღნიშნული მიზეზის გათვალისწინებით შეუძლებელია მისი მუდმივ საცხოვრებელ ადგილზე დაბრუნება.**

„იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის მიხედვით, **მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი არის დევნილის, მისი დევნილი მშობლის (მშობლების) ან პირდაპირი აღმავალი შტოს ბიოლოგიური ნათესავის მიერ საცხოვრებლად არჩეული ადგილი**, საიდანაც იგი, მისი ერთ-ერთი ან ორივე მშობელი ან პირდაპირი აღმავალი შტოს ბიოლოგიური ნათესავი იძულებული გახდა გადაადგილებულიყო და სადაც მას არ შეუძლია დაბრუნება ამ კანონის მე-6 მუხლის პირველ პუნქტში აღნიშნული მიზეზის გამო.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასა----თლო განმარტავს, რომ კანონი მუდმივი ცხოვრების ფაქტს პირის რეგისტრაციას არ უკავშირებს. ადამიანის მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი არ გამორიცხავს მისი გადაადგილების თავისუფლებას, როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე ქვეყნის გარეთ. მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი გულისხმობს ფაქტობრივ და არა იურიდიულ (რეგისტრირებულ) მისა----თს. მუდმივ საცხოვრებელ ადგილად უნდა ჩ-ითვალოს ადგილი, რომელსაც პირი ირჩევს საცხოვრებლად და იგი პირის ცხოვრების საერთო მონაცემების შეფასების შედეგად უნდა დადგინდეს **მისი ფაქტობრივად უმეტესი დროით ყოფნის, ნათესაური კავშირებით, საქმიანობის და სხვა გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად.**

აღნიშნული საკითხი სწორედ ასე- განმარტებული საქართველოს უზენაესი სასა----თლოს პრაქტიკით (იხ. თუნდაც, საქართველოს უზენაესი სასა----თლოს

ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2-12 წლის 1 თებერვლის განჩინება საქმის ნომერი: ბს-1227-1213(კ-1-)). აღნიშნულ განჩინებაში საკასაციო სასა----თლომ განმარტა, რომ „იძულებით გადაადგილებული პირის დევნილის სტატუსის მისანიჭებლად გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება სტატუსის მთხოვნელი პირის მუდმივ საცხოვრებელ ადგილს, ანუ მას იძულების წესით დატოვებული უნდა ჰქონდეს მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი. ამასთან, საკასაციო სასა----თლო დავის სწორად გადაწყვეტისათვის მნიშვნელოვნად მიიჩნევს ერთმანეთისაგან გაიმიჯნოს ცნებები „**საცხოვრებელი ადგილი**“ და „**რეგისტრაციის ადგილი**“.

საცხოვრებელი ადგილის დეფინიცია და მასთან დაკავშირებული პირის უფლება-მოვალეობები განისაზღვრება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-2- მუხლით, „საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონით, სხვა ნორმატიული აქტებით. საცხოვრებელი ადგილის თავისუფალი არჩევის უფლება ძირითად, კონსტიტუციურ უფლებათა რიგს განეკუთვნება. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-2- მუხლის შესაბამისად, ფიზიკური პირის საცხოვრებელ ადგილად მიიჩნევა ადგილი, რომელსაც იგი ჩვეულებრივ საცხოვრებლად ირჩევს. პირს შეიძლება ჰქონდეს რამდენიმე საცხოვრებელი ადგილი. მოცემული ნორმის ანალიზი ცხადყოფს, რომ პირი თვითონ განსაზღვრავს და ირჩევს მისთვის სასურველ საცხოვრებელ ადგილს, მას აქვს სრული თავისუფლება თვითონ გადაწყვიტოს სად იცხოვროს.

„საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონით, პირის რეგისტრაცია განიხილება რეჟიმად, რომლის პირობებშიც პირი დამოუკიდებლად ირჩევს საცხოვრებელს, რის შესახებაც ატყობინებს სახელმწიფოს შესაბამის ორგანოს, რომელიც ატარებს პირს რეგისტრაციაში და აძლევს რეგისტრაციის მოწმობას. მიუხედავად იმისა, რომ საცხოვრებელი ადგილის თავისუფალი არჩევის პრინციპი წინ უსწრებს ნებისმიერ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივ მოწესრიგებას, რეგისტრაციით ეს უფლება არ იზღუდება, პირიქით, რეგისტრაციის უფლება ნაწარმოებია საცხოვრებელი ადგილის თავისუფლად არჩევის უფლებით. საკასაციო სასა----თლო აღნიშნავს, რომ რეგისტრაციის მიზანია მოქალაქეთა უფლებების და მოვალეობების განხორციელების მიზნით პირის შესახებ მონაცემების, მათ შორის, საცხოვრებელი ადგილის დადგენა.

„საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა რეგისტრაციის, პირადობის (ბინადრობის) მოწმობისა და საქართველოს მოქალაქის პასპორტის გაცემის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, საქართველოს მოქალაქის პირადობის

მოწმობა ადასტურებს პირის საქართველოს მოქალაქეობას, მის ვინაობას და საცხოვრებელ ადგილს. ამასთან, აღნიშნული კანონისა და საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-2- მუხლის საფუძველზე, პირს მინიჭებული აქვს უფლება ჰქონდეს რამდენიმე საცხოვრებელი ადგილი და ასეთ შემთხვევაში, პირი არ არის შეზღუდული, რომ რამდენიმე საცხოვრებელი ადგილის არსებობის შემთხვევაში საკუთარი არჩევანით რეგისტრაცია გაიაროს ერთ-ერთი მათგანის მიხედვით და სარეგისტრაციო მონაცემებში მიუთითოს საკუთარი სურვილით არჩეული საცხოვრებელი ადგილის მისა----თი.

საკასაციო სასა----თლო თვლის, რომ საცხოვრებელი ადგილი უფრო ფართო მნიშვნელობისაა, რომლის კონკრეტულ სახეებს წარმოადგენს „რეგისტრაციის ადგილი“ და „მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი“. თუ პირს შეიძლება ჰქონდეს რამდენიმე საცხოვრებელი ადგილი, ამის საწინააღმდეგოდ დროის განსაზღვრულ მონაკვეთში პირს შეიძლება მხოლოდ ერთი რეგისტრაციის ადგილი და მხოლოდ ერთი მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი. ამასთან, თუ რეგისტრაციის ადგილს, პირი საკუთარი სურვილით ირჩევს, მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის არჩევისათვის პირის ნებას თან უნდა ახლდეს ცხოვრების ფაქტი. ამდენად, მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის განსაზღვრისას გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება ფაქტობრივი ცხოვრების ფაქტს, რომელსაც თან ახლავს პირის ნება, რომ სურს მოცემულ ადგილზე ჰქონდეს საცხოვრებელი ადგილი. ამასთან, პირის ნება, დააფუძნოს საცხოვრებელი ადგილი, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ამ ნების დაკმაყოფილების შესაძლებლობით ე.ი. პირს უნდა ჰქონდეს ბინა, სახლი ან სხვა საცხოვრებელი სადგომი მოცემულ ადგილზე. **პირის კონკრეტულ ადგილას მუდმივად ცხოვრების ფაქტი გამოხატულია აღნიშნულ ადგილზე ჩვეულებრივი, ყოველდღიური ცხოვრებით, რაც შეიძლება დადასტურდეს მაგალითად, გადასახადის გადახდის დამადასტურებელი ქვითრით, საკომლო ჩ-ნაწერით, მუდმივი მაცხოვრებლების აღწერის შედეგებით ან უფლებამოსილი ორგანოს მიერ გაცემული წერილობითი დოკუმენტით, რომ პირი განსაზღვრულ ადგილად წარმოადგენს მუდმივ მაცხოვრებელს.**

მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი დევნილის სტატუსის მინიჭების ან სტატუსის მინიჭებაზე უარის თქმის თაობაზე 2--- წლის 2----- გასაუბრების კითხვარში მოსარჩელე უჩ- შე-----ემ აღნიშნა, რომ იგი 1--- წელს დაიბადა ჭ----- რ----- 1--- წელს დაამთავრა ქ----- N1- ს----- -- 1--- წელს დაამთავრა ქ----- ს----- 1--- წლიდან 1--- წლამდე მუშაობდა ჭ----- 1--- წელს დაოჯახდა ჭ----- 1--- წელს წავიდა სამუშაოდ გ----- 1--- წლამდე ცხოვრობდა ნ----- ---- ვ----- 1--- წელს შეიძინა სახლი ს----- მასთან ერთად ცხოვრობდა მ----- შ----- ამჟამად ცხოვრობს მისი მ----- საკუთრებაში არსებულ ქონებაში, მდებარე: ჭ-----

საქმეში წარმოდგენილი, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს იმერეთის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის პოლიციის დეპარტამენტის ზ----- რაიონული სამმართველოს 2--- წლის 1----- საპასუხო წერილით ირკვევა, რომ ქ.----- (ყოფილი მ----- ქუჩა-) მცხოვრები მოქალაქე უჩ- შე-----ე 1--- წლამდე ო----- ერთად ცხოვრობდა და ამჟამად ცხოვრობს მითითებულ მისა----თზე. ამასთან, 1--- წლამდე ის მუშაობის მიზნით, პერიოდულად გადაადგილდებოდა ა-----

სასა----თლო აღნიშნავს, რომ მოსარჩელე უჩ- შე-----ემ, სასა----თლო სხდომაზე განმარტა მისი ქ. გ----- ცხოვრების მიზანი, კერძოდ მისი განმარტებით, მისი ქ. გ----- ყოფნის მიზანს კონკრეტული სამუშაო წარმოადგენდა (იხ. ოქმი).

სასა----თლო განმარტავს, რომ სხვა, ზემოთ აღნიშნულ ფაქტორებთან ერთად, განმსაზღვრელი მნიშვნელობა აქვს პირის დამოკიდებულებას და მიზანს მის საცხოვრებელ ადგილთან დაკავშირებით კერძოდ, მუდმივ საცხოვრებელ ადგილს პირი ირჩევს მისი ნების და მიზნის შესაბამისად და თუ პირი კონკრეტულ ადგილთან დრეობითი მიზნით არის დაკავშირებული, ხოლო სხვა ფაქტორები - ოჯახი, მეურნეობა და ა.შ. სხვა ადგილს უკავშირდება, ეს არ ჩითვლება მის მუდმივ საცხოვრებელ ადგილად.

რაც შეეხება მოწმის განმარტებას, სასა----თლო აღნიშნავს, რომ ცალკეულ შემთხვევებში მისი განმარტებები წინააღმდეგობაში მოდის თვით მოსარჩელის მიერ მითითებულ გარემოებებთან, კერძოდ მოწმემ აღნიშნა, რომ მოსარჩელე უჩ- შე-----ე გ----- მ----- და შ----- ერთად ცხოვრობდა (იხ. ოქმი), ხოლო თვით მოსარჩელის განმარტებით მისი შვილები ზ----- ცხოვრობდა და იგი მხოლოდ მ----- ერთად ცხოვრობდა ს-----

ამრიგად, მოცემულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები ცხადყოფს, რომ მოსარჩელე უჩ- შე-----ის მუდმივ საცხოვრებელ ადგილს, ომამდე, გაგრის სოფელი თხემი არ წარმოადგენდა, იგი დროებით, სამუშაოს შესრულების მიზნით იმყოფებოდა ა----- ავტონომიურ რესპუბლიკაში, იგი ოჯახით, შიდასამეურნეო საქმიანობით და სხვა გარემოებებით ძირითადად დაკავშირებული იყო ქ.----- შესაბამისად, მოსარჩელე უჩ- შე-----ე, ა----- ომის გამო, არ გამხდარა იძულებული დაეტოვებინა მისი მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი.

„პირისათვის დევნილის სტატუსის მინიჭების, შეწყვეტის, ჩ-მორთმევისა და აღდგენის, დევნილთა რეგისტრაციის და დევნილთა მონაცემთა ბაზის

წარმოების წესის დამტკიცების თაობაზე "საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა მინისტრის 2-13 წლის 16 ივლისის №287 ბრძანებით დამტკიცებული წესის პირველი მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, იძულებით გადაადგილებული პირის - დევნილის სტატუსის მინიჭების, შეწყვეტის, ჩ-მორთმევისა და აღდგენისა და დევნილთა რეგისტრაციის წესი გამომდინარეობს „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონიდან და განსაზღვრავს დევნილის სტატუსის მინიჭების, შეწყვეტის, ჩ-მორთმევისა და აღდგენის, ასევე დევნილთა რეგისტრაციის პროცედურებს.

მითითებული წესის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, დეპარტამენტის მიერ მომზადებული დასკვნის საფუძველზე გამოიყენება პირისათვის დევნილის სტატუსის შეწყვეტის, ჩ-მორთმევის, აღდგენის ან აღდგენაზე უარის შესახებ სააგენტოს დირექტორის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ -სა----თლებრივი აქტი.

ამრიგად, საქმეში არსებული მასალების გაცნობის, მხარეთა ახსნა-განმარტების მოსმენისა და მათი სა----თლებრივი შეფასების შედეგად, სასა----თლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობს მოსარჩელე უჩ- შე-----ისთვის იძულებით გადაადგილებული პირის - დევნილის სტატუსის აღდგენის კანონით გათვალისწინებული ფაქტობრივი და სა----თლებრივი წინაპირობები. შესაბამისად, მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ - სსიპ სოციალური მომსახურების სააგენტომ არსებითად სწორად შე-ფასა მოსარჩელე - უჩ- შე-----ისთვის იძულებით გადაადგილებული პირის - დევნილის სტატუსის აღდგენაზე უარის თქმის საკითხი და „იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად მიიღო გადაწყვეტილება.

7.3. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-5 მუხლი ადმინისტრაციულ ორგანოებს უკრძალავს კანონმდებლობის მოთხოვნათა საწინააღმდეგოდ რაიმე ქმედების განხორციელებას და იქვე განსაზღვრავს, რომ უფლებამოსილების გადამეტებით გამოცემულ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივ აქტს, აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ განხორციელებულ ქმედებას არა აქვს იურიდიული ძალა და ბათილად უნდა გამოცხადდეს.

სასა----თლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის ბათილად ცნობის საფუძველები რეგლამენტირებულია საქართველოს ზოგადი

ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლით, რომლის პირველი ნაწილი ადგენს, რომ **ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი ბათილია, თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს**, ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადებისა ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები. ამასთან, კანონმდებელი მითითებული მუხლის მე-2 ნაწილში აზუსტებს, რომ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის მომზადებისა ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩითვლება ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის გამოცემა ამ კოდექსის 32-ე ან 34-ე მუხლით გათვალისწინებული წესის დარღვევით ჩ-ტარებულ სხდომაზე ან კანონით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, **ანდა კანონის ისეთი დარღვევით, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება.**

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, ამ კოდექსის 22-ე მუხლში აღნიშნულ სარჩელთან დაკავშირებით **სასა----თლო გამოიტანს გადაწყვეტილებას ადმინისტრაციული აქტის ბათილად ცნობის შესახებ, თუ ადმინისტრაციული აქტი ეწინააღმდეგება კანონს და ის პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას, ან ინტერესს ან უკანონოდ ზღუდავს მას.** ამავე კოდექსის 33-ე მუხლი ადგენს, რომ თუ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტის გამოცემაზე უარი კანონს ეწინააღმდეგება ან დარღვეულია მისი გამოცემის ვადა და ეს პირდაპირ და უშუალო (ინდივიდუალურ) ზიანს აყენებს მოსარჩელის კანონიერ უფლებას ან ინტერესს, სასა----თლო ამ კოდექსის 23-ე მუხლში აღნიშნულ სარჩელთან დაკავშირებით გამოიტანს გადაწყვეტილებას, რომლითაც ადმინისტრაციულ ორგანოს ავალებს, გამოსცეს ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივი აქტი.

ზემოაღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით, სასა----თლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ადგილი არა აქვს „საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ“ საქართველოს კანონის, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის დარღვევას, **გასაჩივრებულ ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სა----თლებრივ აქტში ასახული კონკრეტული ურთიერთობის მოწესრიგება არსებითად შეესაბამება მისი გამოცემის სა----თლებრივ საფუძვლებს და წინააღმდეგობაში არ მოდის მოცემული ურთიერთობის მარეგულირებელ სა----თლებრივ ნორმებთან.** ამასთან, იმ პირობებში, როდესაც კანონიერად არის მიჩნეული სადავო ადმინისტრაციულ-სა----

თლებრივი აქტი, სასა---თლო თვლის, რომ ასევე უსაფუძვლოა მოსარჩელის მოთხოვნა მოპასუხისთვის აქტის გამოცემის თაობაზე, რის გამოც სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

8. საპროცესო ხარჯები

„სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „პ“ და „უ“ ქვეპუნქტების თანახმად, მოსარჩელე და მოპასუხე გათავისუფლებულნი არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, როდესაც ორივე მხარე გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟისგან, საქმეზე გაწეულ ხარჯს აანაზღაურებს სახელმწიფო.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასა---თლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი, მე-2, მე-3, მე-4, მე-12, 22-ე, 23-ე, 32-ე, 33-ე მუხლებით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე, 243-244-ე, 24--ე, 249-ე, 257-ე, 364-ე, 367-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. უჩ- შე-----ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;
2. მხარეები განთავისუფლებულნი არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდის ვალდებულებისაგან;
3. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს მხარეთათვის დასაბუთებული გადაწყვეტილების გადაცემიდან 14 (თოთხმეტი) დღის ვადაში, თბილისის სააპელაციო სასა---თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მდებარე მისა---თზე: ქ. თბილისი, გრიგოლ რობაქიძის გამზირი №7ა) სააპელაციო საჩივრის შეტანის გზით, თბილისის საქალაქო სასა---თლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის (მდებარე მისა---თზე: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი მე-12 კმ. №6) მეშვეობით.

მოსა---თლე
წერეთელი

დავით